

AZ ÉRTÉKELÉS SZABÁLYAI

Az évközi teljesítmény értékelésének és minősítésének módja

- A tanulók teljesítményének értékelésében és minősítésében minden tantárgynál a hagyományos **ötfokú osztályozási skálát** alkalmazzuk.
- Az egyes tantárgyak sajátosságait is figyelembe véve általában az a tanuló

jeles (5) aki

- a tantervi követelményeknek a számonkéréskor kifogástalanul eleget tesz,
- a tananyagot ismeri, érti, önállóan tudja alkalmazni,
- képes az önálló munkavégzésre, a feladatok megoldására,
- a tantárgy szaknyelvét pontosan használja, szabatosan fogalmaz;

jó (4) aki

- a tantervi követelményeknek a számonkéréskor megbízhatóan, kevés, jelentéktelen hibával tesz eleget,
- az ismereteit kis tanári segítséggel tudja alkalmazni;

közepes (3) aki

- a tananyagot csak pontatlanul vagy hiányosan képes felidézni,
- gyakran szorul a számonkérés során tanári segítségre;

elégséges (2) aki

- a számonkéréskor folyamatos tanári segítségre szorul,
- a továbbhaladáshoz csak a szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik,
- önálló feladatvégzésre nem képes;

elégtelen (1) aki

- számonkéréskor a tantervi minimumot folyamatos tanári segítséggel sem képes teljesíteni.

- A kilencedikes tanulók teljesítményét az osztályfőnök évente két alkalommal (decemberben és áprilisban) szóvegesen értékeli, és erről írásban tájékoztatja a szülőket.

Az évközi teljesítmény értékelésének és minősítésének rendje

- Az értékelést elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanuló teljesítménye hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Noha törekszünk a személyre szabott értékelésre, a teljesítmények minősítésekor az érettségit adó képzésben a tanulók esetleges gyengébb képességeit vagy hátrányos helyzetét addig a pontig tudjuk figyelembe venni, amíg ez nem sérti az objektivitás elvét,

ugyanakkor minden lehetséges eszközzel segítjük őket a minimumszint elérésében.

- A tantárgyi követelményeket, illetve az értékelés és a minősítés szempontjait, formáit a szaktanárok a tanév elején részletesen ismertetik a tanulókkal.
- Az osztályfőnökök az első szülői értekezleten tájékoztatják a szülőket a számonkérés formáiról, a félévi és az év végi minősítés szempontjairól.
- Az értékelés és a minősítés szakmai és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel.
- A szaktanárok a tanulók teljesítményét mindig szövegesen is értékelik, és a teljesítmény minősítését kifejező érdemjegyeket az osztályozó (elektronikus) naplóban vezetik. (Az iskolai házirend előírása szerint az érdemjegyeiket a tanulók írják be az ellenőrzőbe, az ellenőrző vezetését az osztályfőnök havonta ellenőrzi.)
- Az azonnali és folyamatos szóbeli visszajelzések mellett törekszünk arra, hogy a tanulók teljesítményét rendszeresen érdemjeggyel is értékeljük. Kívánatosnak tartjuk, hogy a kis óraszámú tantárgyaknál is havonta kapjanak a tanulók érdemjegyet, de az objektív osztályozás érdekében követelmény, hogy az érdemjegyek száma félévenként, tantárgyanként legalább három (a heti egyórás tantárgyaknál is), a heti három óránál magasabb óraszámú tanított tantárgyaknál legalább öt legyen.
- A szaktanárnak követhető módon kell vezetnie a különböző számonkérési formáknál adott érdemjegyeket, a témazáró dolgozatok, az évfolyamfelmérők és a „kisvizsgák” érdemjegyeit az osztályozó (elektronikus) naplóban meg kell különböztetni a többi érdemjegytől, és kívánatos, hogy a számon kért tananyagot is bejegyezze.
- Ha a szaktanár a szorgalmi feladattal (például kiselőadás, külön házi feladat stb.) szerzett érdemjegyet nem tekinti teljes értékűnek, az osztályozási (elektronikus) naplóban meg kell különböztetnie a többi érdemjegytől. Ilyen esetben a tanuló elégtelen félévi vagy év végi osztályzatot kaphat, ha a tantárgyi minimumkövetelményeket nem teljesítette.
- A szaktanár a tanulók teljesítményének értékelésében az osztályozó (elektronikus) naplóba írt érdemjegyeken kívül más jelöléseket is alkalmazhat (kisjegy, pluszpont stb.), de erről a tanév elején tájékoztatnia kell a tanulókat, és a beszámításuk követhető kell hogy legyen a tanulók és a szülők számára.
- Az osztályfőnök legalább egy hónappal a félévi és az év végi osztályozás előtt írásban értesíti azoknak a tanulóknak a szüleit, akik valamilyen tantárgyból gyengén állnak.

A félévi és év végi osztályzatok megállapításának rendje

- A nappali tagozatos tanulók teljesítményét félévkor és év végén a szorgalmi idő alatt folyamatosan szerzett érdemjegyek alapján értékeljük és minősítjük a jogszabályi előírások szerint.
- A vizsgán nyújtott teljesítményük alapján a vizsgabizottság állapítja meg a tantárgyi osztályzatát azoknak a tanulóknak, akik tanulmányok alatti (osztályozó, javító, pótló, különbözeti) vizsgát tesznek. A jogszabályi előírások szerint megtartott tanulmányok alatti vizsgán megállapított osztályzatot a nevelőtestület nem változtathatja meg.
- A félévi értesítőben és a bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet adnak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tehát minősítik a tanuló munkáját.
- A tanév végi osztályzat azt tanúsítja, hogy a tanuló
  - az adott évfolyam tantervi fejlesztési követelményeit milyen mértékben teljesítette,
  - ismeretei elegendőek-e, hogy a következő évfolyamba lépjen, illetve, hogy záróvizsgára lehessen bocsátani.
- A félévi és év végi teljesítmény minősítése az ötfokú osztályozási skála alapján történik.
- A szakmacsoportos tantárgyak osztályzatának megállapítása – a 9. évfolyamot a 2012/2013-as tanévben vagy azt megelőzően kezdő osztályoknál – a következőben tér el a közismereti tantárgyakétól:
  - először a szaktanárok megállapítják az egyes tantárgyak osztályzatait,
  - a részosztályzatokból – általában átlagolással – a szaktanárok együtt meghatározzák a végső, összesített osztályzatot,
  - ha az átlagszámítás alapján nem egyértelmű az osztályzat, az adott évfolyam kiemelt szakmacsoportos tantárgya alapján kell kialakítani a végső osztályzatot (a számítás módja a fejezet végén található).
- Mivel a tanulók teljesítményét – értelemszerűen – a szaktanár tudja megítélni (ez az Nkt.-ban biztosított joga is egyben), és az év közben szerzett érdemjegyek nem azonos súlyúak, általános szabályt a félévi és az év végi osztályzatok megállapítására nem alakítunk ki, de irányadónak tekintjük a következő szempontokat:
  - az év végi osztályzatot az egész éves teljesítmény alapján állapítjuk meg, de figyelembe vesszük a teljesítmény változásának tendenciáit (rontás esetén esetleg azok okait), valamint a tanuló képességeit, szorgalmát és órai munkáját;

- ha az osztályzat az érdemjegyek alapján nem állapítható meg egyértelműen, a második félév eredményei számítanak hangsúlyosabban, illetve a szaktanár a tanuló számára – a pedagógiai szempontok mérlegelésével – biztosíthatja a javítás lehetőségét (ettől eltekinthet, ha a tanulónak kellő számú érdemjegye van, és év közben nem törekedett a jobb teljesítményre);
  - a témazáró és évfolyamdolgozatok, illetve a „kisvizsga” érdemjegyei a félévi, illetve az év végi osztályzatok megállapításakor nagyobb hangsúlyt kapnak (duplán számítanak), a tanuló félévi vagy év végi osztályzata azonban nem lehet elégtelen, ha a súlyozottan számított átlag alapján is elérte a 2,0-es szintet;
  - ha a tanuló második félévi teljesítménye az elsőhöz képest jelentős, egy osztályzathoz képest nagyobb pozitív irányú eltérést mutat, az év végi osztályzata abban az esetben lehet két osztályzattal jobb a félévinél, ha a szaktanár által meghatározott formában számot ad arról, hogy pótolta az első félévi hiányosságait;
  - az egységes követelményrendszer érvényesítése érdekében az elégséges osztályzatnál az 1,8-as átlagot tekintjük irányadónak, de figyelembe vesszük a tanuló teljesítményének tendenciáját is, illetve a témazáró dolgozatok érdemjegyeit.
- Az iskolavezetőség az osztályfőnök közreműködésével az év végi osztályzatokat az osztályozó konferencia előtt áttekinti, és ha a szaktanár által javasolt elégséges vagy elégtelen osztályzatot indokolatlannak ítéli meg, felkéri a szaktanárt, hogy az osztályozó konferencián adjon tájékoztatást döntésének okairól, illetve indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indoklását nem tartja megalapozottnak, az év végi osztályzatról egyszerű többséggel a nevelőtestület dönt.
  - A tanulók szaktanár által megállapított félévi és év végi osztályzatait a nevelőtestület az osztályozó konferencián áttekinti, és a tanév végén dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről is. Ha a szaktanár bizonytalan az osztályzat megállapításában, kérheti, hogy a nevelőtestület szavazással döntsön.
  - Ha a szaktanár által javasolt év végi osztályzat – a tanuló hátrányára – lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felkéri a pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosítja.
  - A tanuló vagy a szülő – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – írásban kérelmezheti az osztályzat felülbírálatát, ebben az esetben a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról.

A MAGATARTÁS ÉS A SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

A minősítés rendje

- A Köznevelési törvény értelmében „a tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító tanárok véleményének kikérésével”. Iskolánkban az előzetes értékelés az osztályfőnöki órán történik a tanulók véleményének meghallgatásával.
- Az osztályfőnök által – a mulasztások összesítése és a tantárgyi osztályzatok áttekintése után – megállapított osztályzatokat az osztályban tanító pedagógusok az osztályozó értekezleten megbeszélik, és döntenek a tanuló minősítéséről, véleménykülönbség esetén szavazással. (Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a döntő.)
- Az értékelést és a minősítést az osztályfőnök és a szaktanárok a pedagógiai szempontok körültekintő mérlegelésével végzik, amelynek legfőbb szempontja, hogy mi szolgálja leginkább a nevelőmunka eredményességét, a tanuló fejlődését és motivációjának erősítését, de figyelembe vesszük a tanuló, illetve az osztály egyéni sajátosságait is.
- Az év végi minősítésnél az első félév fegyelmező intézkedéseit, az igazolatlan órákat és a késéseket nem számítjuk be, ha a tanuló magatartása tartósan pozitív irányú változást mutat.
- Iskolánkban a magatartás és a szorgalom értékelése és minősítése egymástól függetlenül, külön szempontok alapján történik.

A magatartás minősítésének elvei

- a tanuló iskolai viselkedése, a magatartási normák és az együttélés szabályainak betartása
- az iskola alkalmazottaival és a társaival való kommunikációjának módja
- az osztályközösség kialakításában, összetartásában, értékrendjének formálásában betöltött szerepe
- a házirend előírásainak betartása
- jelenléti fegyelme, a mulasztások igazolása
- a hetesi feladatok elvégzése
- az önként vállalt feladatok teljesítése
- a sport- és a kulturális versenyeken való részvétele
- közösségi, diákönkormányzati munkája, amely a példás magatartásnak nem feltétele, de pozitív irányban befolyásolhatja a minősítést.

A tanuló magatartása

- **példás, ha**
  - iskolai viselkedése minden szempontból példamutató
  - a házirend előírásait maradéktalanul betartja
  - a jelenléti fegyelme kifogástalan (legfeljebb egy igazolatlan óra)
  - az osztályközösségben pozitív, építő szerepet tölt be
  - a hetesi és az önként vállalt feladatokat becsületesen végzi
  - a viselkedése ellen az osztályozó konferencián egy pedagógus sem emel kifogást
- **jó, ha**
  - iskolai viselkedése, az osztályközösségben betöltött szerepe alapvetően megfelelő
  - a házirend előírásai és a viselkedési normák ellen szándékosan és súlyosan nem vét
vagy ha
  - viselkedése ugyan kifogástalan, de jelenléti fegyelme nem megfelelő (néha elkésik az órákról, és/vagy az igazolatlan óráinak száma 2 és 5 között van)
- **változó, ha**
  - a házirend rendelkezéseit nem szegte meg súlyosan, de órai viselkedése sokszor kifogásolható, többször zavarja az órai munkát
  - tanáraival és/vagy a társaival való kommunikációjának módja gyakran nem megfelelő, időnként vét a viselkedési normák ellen, megnyilvánulásai néha negatívak
vagy ha
  - viselkedése ugyan megfelelő, de jelenléti fegyelmevel komoly problémák vannak (gyakran késve érkezik az órákra, és/vagy igazolatlan óráinak száma 6-8)
- **rossz, ha**
  - igazgatói vagy tantestületi intót kapott a házirend súlyos megszegése miatt
  - igazolatlan órái miatt igazgatói vagy tantestületi intót kapott
  - fegyelmi büntetést kapott
vagy ha
  - a naplóban és az ellenőrzőben több tanári bejegyzés bizonyítja, hogy viselkedésével komoly gondok vannak, az órai munkát rendszeresen zavarja
  - társaihoz való viszonya, kommunikációjának módja az együttélés elemi szabályait is sokszor sérti, megnyilvánulásaival az osztályközösséget negatív irányban befolyásolja.

A szorgalom minősítésének elvei:

- a tanuló képességeihez mért teljesítménye, tanulmányi eredményei
- a jobb eredményért tett erőfeszítései
- a tanuláshoz való viszonya, motivációja
- az órai munkában való részvétele, aktivitása
- házi feladatok, felszerelés, füzetvezetés
- a tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétele
- a kötelező tananyagon felüli, külön feladatok vállalása
- a tanulmányi versenyeken való részvétele, teljesítménye.

A tanuló szorgalma

- **példás, ha**
  - teljesítménye, tanulmányi eredményei kiemelkedően jók
vagy ha
  - tanulmányi eredményei ugyan nem kiemelkedően jók, de példamutatóan sok erőfeszítést tesz azért, hogy a tőle telhető legjobb eredményt érje el, és az órai munkában, a külön feladatok vállalásában nagy aktivitást mutat
- **jó, ha**
  - teljesítménye, eredményei egyenletesen, megbízhatóan jó színvonalúak
  - az órákon becsületesen dolgozik, a házi feladatokat elkészíti
vagy ha
  - erőfeszítései ellenére sem sikerült minden tantárgyból jó eredményt elérnie, de érdemjegyei összhangban állnak képességeivel
vagy ha
  - összességében csak közepes a teljesítménye, de bizonyos tantárgyakból kiemelkedő eredményeket ért el (pl. tanulmányi verseny)
- **változó, ha**
  - teljesítménye nem egyenletes színvonalú, eredményei lényegesen alatta maradnak képességeinek
  - nem kellően motivált, a tanuláshoz való viszonya és a tanórai munkája hullámzó
vagy ha
  - erőfeszítései ellenére sem sikerült minden tantárgyból elérnie az elégséges szintet, de a többi tárgyból megbízhatóan jól teljesít
- **hanyag, ha**
  - teljesítménye, eredményei képességeihez mérten is gyengék, egy vagy több tárgyból elégtelen az osztályzata
  - a tanulmányi teljesítménye rossz, erőfeszítéseket sem tesz, hogy teljesítse a minimális követelményeket
vagy ha
  - nincs elégtelen osztályzata, de több tantárgyból csak az elégséges szintet érte el, pedig képességei alapján többre lenne képes

- teljesen motiválatlan, az órai munkában nem vesz részt, felszerelése gyakran hiányos, a házi feladatot rendszeresen nem készíti el.